

1. Uitnodiging

Inleiding

Voor het gebruik van geweld heeft de Nederlandse politiemedewerker een aantal ondersteunende geweldsmiddelen tot zijn beschikking. In de basis zijn dat de wapenstok, pepperspray en het dienstpistool. Er blijkt behoefte te bestaan om de huidige spectrum aan geweldsmiddelen opnieuw te beschouwen teneinde te kunnen komen tot een geactualiseerde en toekomstbestendige zienswijze op de bewapening van de politie. Het accent daarin ligt hierbij nadrukkelijk op de mogelijkheden en consequenties van het gebruik van Less than Lethal Weapons ¹ (LtLW).

(1) Onderzoek naar Less than lethal Weapons

De Korpsleiding heeft daartoe opdracht gegeven tot het uitvoeren van uitgebreid onderzoek op het gebied van de toepasbaarheid van Less than Lethal Weapons.

(2) Onderzoeksperspectief

Bij het bepalen van het onderzoeksperspectief zijn de volgende inzichten van belang:

2.1 Waar het gaat om geweld- en gevaarbeheersing bestaan er drie te onderscheiden gebieden van politieoptreden. Dat van de basispolitiezorg (BPZ), dat van het grootschalig groepsoptreden in het kader van de handhaving van de openbare orde (de Mobiele Eenheid) en dat van het hoogste interventieniveau (DSI).

2.2 Het onderzoek moet een bijdrage leveren aan het mogelijk (blijven) maken van effectief en doortastend politieoptreden, binnen de kaders van subsidiariteit en proportionaliteit;

2.3 Het onderzoek moet een bijdrage leveren aan het vermogen om accuraat te kunnen schakelen in het weerstandsvermogen van de politie in (dreigende) geweld- en gevaarsituaties. Nog beter afgestemd op de zwaarte van het risicoprofiel van de verdachte(n). De intentie hierbij is het zoveel als mogelijk voorkomen van ernstig of dodelijk letsel – zowel aan de zijde van politie als van burgers. Bovenstaande inzichten leiden tot een doelstelling en een definitie van het onderzoeksproject, die hierna nader worden uitgewerkt.

(3) Doelstelling van het onderzoek Less than Lethal Weapons

De doelstelling van dit onderzoek is het uitbrengen van een onderbouwd advies aan de Korpsleiding hoe in de toekomst door BPZ nog veiliger, effectiever en nauwkeuriger kan worden opgetreden in geweld- en gevaarsituaties met gebruikmaking van Less than Lethal Weapons.

(4) Pilot stroomstootwapen

Onderdeel van het bredere onderzoek is een pilot met een stroomstootwapen. Deze pilot zal zich richten op uitsluitend de Basis Politiezorg. Deze wordt binnen de Nederlandse politie op zo kort mogelijke termijn op beperkte schaal uitgevoerd.

Het stroomstootwapen lijkt een effectief middel te zijn voor specifieke situaties waarbij de inzet van de huidige niet-letale geweldsmiddelen niet effectief is of te veel risico oplevert voor de gebruiker en waarbij het gebruik van letale geweldsmiddelen (vuurwapen) vanuit het oogpunt van proportionaliteit niet wenselijk is.

Het doel van de inzet van een stroomstootwapen is het verminderen van verwondingen, zowel van politiemensen als van burgers, in situaties waarbij politiemensen moeten omgaan met geweld of gewelddadige confrontaties.

(4.1) Doelstelling van de pilot

De pilot moet zodanige kennis en praktijkervaringen opleveren dat een onderbouwd advies kan worden gegeven over het al dan niet opnemen van het stroomstootwapen in de standaardbewapening van de Nederlands politie.

(4.2) Situationele context van de pilot

In de setting waarin deze pilot gehouden wordt, werkt men in duos waarvan er één uitgerust zal worden met een stroomstootwapen. Als frontline-onderdeel wordt de Basis Politie Zorg dagelijks geconfronteerd met agressie en geweld en past zij vanuit haar bevoegdheid geweld toe ter handhaving en herstel van de openbare en rechtsorde. Het werk kenmerkt zich door een hoge mate van onvoorspelbaarheid. Er is sprake van een noodzaak tot direct handelen.

(4.4) Dubbelschots of enkelschots stroomstootwapen in de pilot?

De politie is zich ervan bewust dat in de markt diverse stroomstootwapens beschikbaar zijn; zowel enkelschots als dubbelschots. Deze marktconsultatie heeft als doel om vast te stellen welk stroomstootwapen in de markt beschikbaar is voor deze pilot.

Uit onderzoek in het buitenland (zie voetnoten 2, 3 en 4) blijkt dat niet in alle gevallen het eerste schot met het stroomstootwapen het gewenste effect heeft en dat een tweede schot nodig is.

Een stroomstootwapen wordt afgevuurd op een afstand van maximaal 6 a 7 meter. Indien het eerste schot faalt, is er in dezeinzetsituatie geen tijd meer om de afgevuurde cartridge te vervangen, opnieuw te richten en te vuren. Daarmee ontstaat de noodzaak om het vuurwapen te gebruiken. Hoewel het ook met het vuurwapen mogelijk is om iemand niet-letaal te verwonden, is het risico op ernstig letsel en/of de dood veel groter dan bij gebruik van een stroomstootwapen. Ook de veiligheid van politiemedewerkers is daarbij in het geding.

De Politie is van mening dat zij het aan de veiligheid van haar medewerkers en van burgers verplicht is om elke kans te benutten die bestaat om de effectiviteit van het stroomstoot-wapen te vergroten en daarmee de noodzaak tot het inzetten van potentieel letaal geweld te voorkomen. Dat is de reden waarom deze pilot uitgevoerd wordt met een stroomstootwapen dat zonder te hoeven herladen minimaal twee keer achter elkaar kan worden afgevuurd.

(5) Het wapen ten behoeve van de pilot

Op basis van bovenstaande is de Politie van mening dat deze pilot uitgevoerd dient te worden met een stroomstootwapen dat aan de volgende functionele kenmerken voldoet:

- 5.1. De betrouwbare en veilige werking van het stroomstootwapen is gegarandeerd;
- 5.2. Het stroomstootwapen dient voorzien te zijn van een richtmiddel dat aangeeft waar de darts gaan treffen;
- 5.3. Het wapen dient na het eerste schot direct een tweede schot te kunnen afvuren zonder dat handmatig herladen noodzakelijk is;
- 5.4. De politie is een 24/7 organisatie. Het stroomstootwapen dient in alle weers- en lichtomstandigheden gebruikt te kunnen worden;
- 5.5. Het stroomstootwapen heeft een opvallende kleur (niet zwart) om verwarring met het vuurwapen te voorkomen;
- 5.6 Het stroomstootwapen is reeds geruime tijd in productie en wordt aantoonbaar gebruikt door meerdere politiekorpsen/overheidsinstanties in de wereld;
- 5.7 Er zijn meerdere wetenschappelijke onderzoeksrapporten beschikbaar waaruit blijkt dat aan het gebruik van het stroomstootwapen geen grote medische risico's zijn verbonden.

Het voldoen aan deze functionele kenmerken dient door de leverancier onderbouwd te kunnen worden door onafhankelijke keuringsrapporten en praktijkervaringen door overheidsorganisatie(s).

(6) Vraag aan de markt:

- 6.1. Kunt u een stroomstootwapen leveren dat aan deze functionele kenmerken voldoet? Of kunt u een stroomstootwapen leveren dat op een andere wijze de effectiviteit van het eerste schot in ten minste 90% van de gevallen garandeert?
- 6.2. Welk stroomstootwapen voldoet aan deze functionele kenmerken? Specificaties toesturen
- 6.3. Wat is de levertijd van het betreffende stroomstootwapen
- 6.4. Wat zijn de kosten voor het stroomstootwapen, de cartridges en benodigde accessoires zoals batterijen, holster, trainingsmiddelen etc?.

Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze marktconsultatie kunt u gebruik maken van de berichtenfunctionaliteit van Commerce-Hub.

Voetnoten

¹ De term Less than Lethal wordt gehanteerd overeenkomstig het onderzoeks- en technologisch ontwikkelprogramma SUBCOP (SUicide Bomber COunteraction and Prevention) van de Europese Unie.

² LAPD (2015 Use of force year-end review, report NR16078aa)

³ Ombudsman New South Wales (2012. How are Taser weapons used by the NSW Police Force?)

⁴ Operational Evaluation of the New Zealand Taser Trial (2008)